

Financiële inclusie kan een katalyserende rol vervullen

Financiële inclusie speelt een katalyserende rol in de transitie naar een duurzame samenleving. Met een hierin gespecialiseerd fonds wil ACTIAM ‘real world impact’ en een aantrekkelijk rendement voor institutionele beleggers realiseren. Financial Investigator sprak hierover met Sytske Groenewald, Senior Sustainability & Impact Analyst bij Cardano ACTIAM.

Door Esther Waal

Wat is de rol van impact investing bij het bereiken van de SDGs?

‘Impact investing speelt een cruciale rol in het aanjagen van de transitie naar een duurzame samenleving. Dat kan worden verwezenlijkt door bedrijven en instellingen te financieren die positief bijdragen aan een of meer SDGs en die binnen de grenzen van onze planeet opereren. Ondanks de enorme toename van het aantal initiatieven in de laatste tien jaar is er naar schatting nog een bedrag van \$ 4 biljoen per jaar nodig om de SDGs te behalen, alleen al in ontwikkelingslanden.

Dit kan niet alleen worden gerealiseerd met behulp van overheidssubsidie en goede doelen. De rol van de private

sector is cruciaal. Privaat kapitaal is nodig om de financieringstekorten aan te vullen, zowel in opkomende als in ontwikkelde markten. ACTIAM is ervan overtuigd dat impact investing hierin een belangrijke rol heeft door kapitaal aan te trekken om duurzame oplossingen te bewerkstelligen.’

Financiële inclusie is een van de thema's waar jullie je op richten. Waarom?

‘Financiële inclusie is gericht op het verlenen van betaalbare financiële producten en diensten aan mensen en bedrijven op een verantwoorde en duurzame manier. Wereldwijd hebben ongeveer 1,4 miljard volwassenen geen toegang tot een bankrekening bij een financiële instelling. De

meeste van deze mensen leven in ontwikkelingslanden en opkomende economieën. Velen hebben lage en onvoorspelbare inkomens en missen de middelen om onverwachte huishoudelijke uitgaven op te vangen, bijvoorbeeld als een gezinslid ziek wordt. Daarnaast schieten de investeringen in onderwijs en gezondheidszorg vaak tekort.

Door te investeren in financiële inclusie zijn lokale financiële instellingen in staat een groter aantal verantwoorde en betaalbare financiële producten en diensten, zoals kredieten, spaarrekeningen, verzekerings- en betaalrekeningen, aan te bieden aan huishoudens met lage inkomens en kleinschalige bedrijven. Deze groepen worden vaak

uitgesloten door traditionele financiële dienstverleners doordat zij veelal slechts kleine bedragen willen lenen en geen onderpand kunnen bieden. Volgens de Wereldbank ondersteunt financiële inclusie zeven van de zeventien SDGs. Het investeren in de toegang tot financiële diensten levert naast sociale impact ook een verantwoord financieel rendement op voor investeerders.’

Wat is jullie aanpak om financiële inclusie te bereiken?

‘In 2007 hebben we het investeren in microfinanciering ontsloten voor de institutionele investeerders en bijgedragen aan verdere professionalisering van de sector die vandaag de dag bekend staat als financiële

inclusie. In 2014 bleek dat er nog steeds een rol was weggelegd voor privaat kapitaal en de lancering van het ACTIAM Financial Inclusion Fund was vervolgens voor ons een logische stap. Het doel hiervan is het verbeteren van de financiële positie van micro-ondernemingen, SMEs en gezinnen met een laag inkomen.

Het fonds doet dit door leningen te verstrekken aan financiële instellingen in opkomende en ontwikkelingslanden die zich richten op klanten die niet bij de reguliere banken terecht kunnen. Het fonds hanteert een holistische beleggingsbenadering waarbij risico, rendement en impact hand in hand gaan. Door dit te integreren in het hele investeringsproces en vervolgens te monitoren, krijgen we ook inzicht in de sociale impact van de belegging. Wij geloven dat financieel en sociaal rendement hand in hand gaan.

Kunnen jullie een paar voorbeelden geven?

‘Onlangs hebben we India bezocht om de sociale impact van ons fonds te onderzoeken en met eigen ogen te zien. Bij de bezochte financiële instellingen in Delhi en Udaipur bleek duidelijk dat de financiële instellingen hun klanten, die bijvoorbeeld niet allemaal kunnen lezen, goed beschermen en begeleiden. Ook hebben we met vrouwelijke micro-ondernemers gesproken. Zij vertelden trots over de melk die zij verkopen van de koeien en geiten die zij met hun micro-lening hebben gekocht.

Een jonge vrouw liet haar winkel zien en vertelde over haar droom om die uit te breiden tot een juwelierszaak. Zij wil haar inkomen

gebruiken voor een goede schoolopleiding en boeken voor haar zoon. Zo komt het ten goede aan het hele gezin. Het was mooi te zien dat de financiële instellingen het echt als hun verantwoordelijkheid zien om vrouwen in afgelegen plattelandsgebieden te bereiken. Dit is van belang omdat vrouwen nog steeds beperkter toegang hebben tot financiële producten en diensten dan mannen.’

Hoe meten jullie de resultaten van jullie aanpak?

‘Voorafgaand aan een investering doen wij een positieve impact assessment op basis van een impactvragenlijst. Deze vragenlijst sturen we jaarlijks opnieuw uit om vergelijkingen te kunnen maken en de impact vast te stellen. Hiervoor gebruiken we niet-financiële indicatoren van initiatieven zoals IRIS+ en de Universal Standards for Social Performance Management. De belangrijkste resultaten vatten wij samen in een jaarlijks Responsibility & Impact Rapport dat wij publiceren op onze website.

Impact meten is essentieel om te zien of we realiseren wat we willen bereiken en om eventueel strategische aanpassingen door te voeren op basis van nieuwe inzichten. Goede impactstudies zijn echter vrij complex en duur. Er blijft altijd een zekere mate van onzekerheid. Gegevens zijn veelal beperkt en niet volledig bewezen of overal toepasbaar. Om echt verandering te creëren, moeten beleggers niet wachten op perfecte datasets, maar ook alvast in imperfecte markten gaan beleggen. Door te investeren in producten met sociale doelstellingen kun-

nen beleggers een voortrekkersrol vervullen in de transitie naar een duurzame samenleving.’

Welk rendement, in zowel financieel als maatschappelijk opzicht, levert jullie aanpak op?

‘Financiële inclusie is van meet af aan een veelbelovende beleggingscategorie geweest met inmiddels een omvang van \$ 20 miljard. Veel institutionele beleggers zien impact investing echter nog steeds als de underdog van de beleggingsportefeuilles vanwege de risicoperceptie, de omvang van de markt en de kosten. Financiële inclusie past als aantrekkelijke beleggingscategorie goed bij de hervorming van het Nederlandse pensioenstelsel. Nu het beoogde nieuwe pensioenstelsel uitgaat van risk-adjusted return worden de vereiste vermogensbuffers irrelevant. Dit sluit mooi aan bij de beleggingskenmerken van financiële inclusie.

Sinds de oprichting van het eerste microfinancieringsfonds hebben we meer dan € 1,3 miljard uitgekeerd in meer dan vijftig landen en hebben we daarmee 3,1 miljoen eindklanten bereikt, hetgeen slechts een klein percentage is van het totaal aantal klanten dat bereikt is door de instellingen waarin wij hebben geïnvesteerd. We hebben voor beleggers in de afgelopen vijftien jaar een jaarlijks rendement van 4% netto in euro's gerealiseerd. Met een trackrecord dat teruggaat tot 2007 heeft de strategie een risico- en rendementshistorie van bijna vijftien jaar. Het biedt dan ook daadwerkelijk toegevoegde waarde voor beleggers.’ ■

Sytske Groenewald

Senior Sustainability & Impact Analyst, Cardano ACTIAM

IN HET KORT

Beleggers hebben de verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de transitie naar een duurzame samenleving door te investeren in sociale impact.

ACTIAM beschikt over een fonds met een bewezen trackrecord dat is gespecialiseerd in financiële inclusie.

Het inzicht in de financiële inclusie van het fonds komt tot stand door het monitoren van het risico, het rendement en de gerealiseerde impact.

Financiële inclusie draagt bij aan het toegankelijk maken van betaalde financiële producten en diensten, waar 1,4 miljard mensen nog steeds geen toegang toe hebben.